

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **V. M.**, zast. Mgr. Ing. Vlastimilem Mlčochem, advokátem, se sídlem Janáčkovo nábřeží 84/9, Praha 5, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2015, č. j. CPR-20520-7/ČJ-2014-930310-V238, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 23. 4. 2015, č. j. 52 A 24/2015 – 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

V záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) rozhodl Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) o žalobě, kterou žalobce brojil proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“).

Žalovaný svým rozhodnutím zamítl žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 21. 11. 2014, č. j. KRPE-84846-38/ČJ-2014-170022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. Zamítavé rozhodnutí

žalovaný opřel o ustanovení § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť naznal, že odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo žalobcem podáno opožděně.

V řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného označil krajský soud jako stěžejní právní otázku posouzení včasnosti podání odvolání, jež bylo později rozhodnutím žalovaného zamítnuto. V odůvodnění napadeného rozsudku pak konstatoval, že mezi účastníky není sporné datum doručení prvostupňového rozhodnutí zástupci žalobce (21. 11. 2014), tudíž pětidenní lhůta dle § 169 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), pro podání odvolání proti němu uplynula s koncem dne 26. 11. 2014. Žalobce podal odvolání až dne 27. 11. 2014, pročež se jedná o odvolání opožděné a žalobní námitky proto nemohou být důvodné.

Krajský soud dále uvedl, že lhůta pro podání odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění, jakkoli žalobce vytýkal její nepřiměřenou délku, je lhůtou stanovenou zvláštním zákonem a nelze ji srovnávat s lhůtami ve správním řízení. Její délku nelze považovat ani za projev nerovného zacházení s cizinci na straně jedné a občany České republiky na straně druhé. Přístup žalovaného přitom nelze považovat za formalistický, zamítl-li opožděné odvolání s odkazem na ustanovení § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť správní orgány jsou vázány zásadou enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí. Konečně ani skutečnost, že žalovaný v České republice přebývá 16 let, nemůže mít vliv na skutečnost, že odvolání bylo podáno opožděně.

V odůvodnění napadeného rozsudku se krajský soud rovněž vypořádal s žalobními námitkami ohledně tvrzené nesprávnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2015, č. j. CPR-20520-8/ČJ-2014-930310-V238, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 1. 12. 2014, č. j. KRPE-84846-42/ČJ-2014-170022-SV, o žádosti žalobce o navrácení lhůty pro podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí v předešlý stav (dle § 41 správního řádu). Krajský soud dospěl k závěru, že toto rozhodnutí je v souladu se zákonem. Ztotožnil se s názorem žalovaného, že (třebas i prokázaná) okolnost výpadku internetového připojení v prostorách užívaných zástupcem žalovaného k výkonu advokátní činnosti (ovšem odlišných od zástupcova sídla evidovaného v seznamu advokátů České advokátní komory) během posledního dne lhůty pro podání odvolání (konkrétně v době od 18:39 hod. až do 01:35 hod. dne následujícího) nepředstavuje překážku, pro kterou by nebylo lze odvolání podat. Lhůta k podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí činí dle § 169 odst. 5 zákona o pobytu cizinců pět dní - zástupce žalobce měl tedy dostatek času pro provedení tohoto úkonu. Pokud však zamýšlel odeslat odvolání na „poslední chvíli“, měl počítat i s případnou poruchou technického zařízení. Rovněž není zřejmé, proč nezvolil jiný způsob podání odvolání poté, co se o údajné poruše dozvěděl. Krajský soud považoval argumentaci žalobce za nevěrohodnou, neboť konkrétní údaje o důvodech žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav byly uvedeny až v rámci odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

pokračování

Žalobce, jakožto stěžovatel, napadá rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností. Jednotlivé kasační námitky přitom nepodřazuje pod zákonem vymezené okruhy důvodů, pro které lze kasační stížnost obecně podat [§ 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu posuzuje soud tvrzené důvody kasační stížnosti podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení. *„Tyto důvody musí být svým obsahem podřaditelné pod některý z důvodů, které soudní řád správní v ustanovení § 103 odst. 1 jako důvody kasační stížnosti vymezuje. Pokud takové obsahové podřazení není možné, jedná se o důvody jiné, v § 103 odst. 1 s. ř. s. neuvedené (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).“* (z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47; veškerá citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Níže specifikované kasační námitky stěžovatele lze dle názoru Nejvyššího správního soudu podřadit jednak pod důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť z nich lze usuzovat na implicitní tvrzení nezákonnosti napadeného rozsudku, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, jednak též pod důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) téhož zákona, neboť podle stěžovatelova názoru nemá skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tyto důvodně vytykané vady měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit. Stěžovatelova argumentace též v části spadá pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., konkrétně je tvrzeno nesprávné obsazení (krajského) soudu. Konečně lze mezi důvody kasační stížnosti identifikovat též důvod sub. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., konkrétně nepřímou tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívající v nedostatku jeho důvodů.

Stěžovatel namítá, že krajský soud o jeho žalobě rozhodl čistě formalisticky, když konstatoval, že odvolání proti rozhodnutí správního orgánu o správním vyhoštění bylo podáno cca 2,5 hodiny po lhůtě, aniž by se zabýval meritem věci (zákonností prvostupňového rozhodnutí – pozn. NSS). Je přesvědčen o dostatečné odůvodněnosti své žádosti o navrácení v předešlý stav, spočívající v překážce nezávislé na jeho vůli – nefunkčnosti internetového připojení v místě, kde zástupce stěžovatele pravidelně vykonává svou pracovní činnost.

Dále poukazuje na nedodržení principu rovnosti zbraní krajským soudem, když na straně jedné je zmeškání lhůty pro podání odvolání o přibližně dvě a půl hodiny spojeno s následkem zamítavého rozhodnutí žalovaného, avšak na straně druhé nejsou spojovány odpovídající následky s (tvrzeným) více než tříletým rozhodováním o stěžovatelově žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu.

Stěžovatel též cituje text odst. 28 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Azs 62/2014 – 31, jenž má dle jeho mínění obsahovat právní názor zdejšího soudu ohledně požadavků na zkoumání existence okolností nezávislých na vůli účastníka (správního) řízení správním orgánem.

Ohledně správního vyhoštění a přípustnosti jeho uložení stěžovateli je poukazováno na ustanovení čl. 12 směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty. Stěžovatel podotýká, že vyhoštění mohou být pouze ti dlouhodobě pobývající rezidenti, kteří vytvářejí skutečné a dostatečně závažné ohrožení pořádku nebo veřejného bezpečí. Stěžovatel přitom pobýval na území České republiky po dobu 16 let.

Další námitky stěžovatele obsahují tvrzení nezákonnosti postupu správního orgánu prvního stupně v řízení o správním vyhoštění. Konkrétně je uváděno, že stěžovatel nebyl dostatečně poučen o tom, že měl právo v řízení nevypovídat, což dovozuje z kvazidelikt ní povahy řízení o správním vyhoštění. Správní orgán prvního stupně tudíž pochybil, když stěžovatele upozornil na možnost uložení pořádkové pokuty. Stěžovatel se též vymezuje proti pravdivosti údajů zaznamenaných do protokolu pořízeného správním orgánem prvního stupně, zejména v té části, kde vypovídal o svých osobních a rodinných poměrech.

Krom výše uvedeného namítá stěžovatel též porušení svého práva na zákonného soudce a řádný proces. To spatřuje ve skutečnosti, že „*ve dvou statusových věcech stěžovatele rozhodoval stejný soudce*“, což má svědčit o tom, že v rámci pobočky krajského soudu není žalobní nápad rozdělován nahodile, ale podle klíče zřejmě podle počátku příjmení. Tím má být založeno porušení stěžovatelova práva na zákonného soudce ve smyslu čl. 38 Ústavy (zřejmě myšleno čl. 38 Listiny základních práv a svobod).

Rovněž mělo dle stěžovatele dojít k porušení jeho práva na mateřský jazyk, neboť ačkoli stěžovatel běžně komunikuje v českém jazyce, jeho znalost odborných právních termínů je mizivá, a proto také podepsal protokol o vyjádření účastníka správního řízení.

Dále stěžovatel napadá správnost závěru žalovaného a správního orgánu prvního stupně ohledně otázky přiměřenosti uložení správního vyhoštění. Považuje za zřejmé, že po 16 letech pobytu na území České republiky zde má vytvořeny vazby, o čemž svědčí jeho více jak osmnáctiměsíční nepřítomnost na Ukrajině. Jediným důvodem pro neprodloužení jeho povolení k dlouhodobému pobytu byla skutečnost, že „*v roce, kdy musel pečovat o svou nemocnou matku nevykazoval příjmy jak si představoval odbor azylové a migrační politiky*“.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvedl, že trvá na závěrech uvedených ve svém rozhodnutí a že řízení ve věci správního vyhoštění bylo vedeno plně v souladu se zákonem. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení, a dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a zastoupenou advokátem. Některé vznesené kasační námitky však nejsou přípustné, vzhledem ke skutečnosti, že tyto směřují mimo rozhodovací důvody, na kterých jsou vystavěny výroky napadeného rozsudku (srov. zejména usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2007, č. j. 8 As 52/2006 – 74).

pokračování

Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem, jenž slouží k inicializaci kasačního přezkumu pravomocného soudního rozhodnutí vydaného v právní věci náležející do oblasti správního soudnictví. Proto soudní řád správní označuje za nepřípustnou takovou kasační stížnost (případně jednotlivou námitku v rámci stížnosti), jež nekoreluje s taxativně vyjmenovanými důvody, pro které je přípustné kasační stížnost podat (§ 104 odst. 4 ve spojení s § 103 odst. 1 s. ř. s.).

V řízení před krajským soudem bylo přezkoumáváno zamítavé rozhodnutí žalovaného o odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí o správním vyhoštění. Výrok rozhodnutí žalovaného se přitom opíral o skutečnost opožděnosti podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (§ 92 odst. 1 správního řádu), tudíž bylo rozhodnuto na základě procesně relevantní skutečnosti, aniž by bylo možné posoudit meritum odvolání. Za takové situace mohou být úspěšně uplatněny toliko žalobní námitky směřující proti závěru žalovaného o opožděnosti podání odvolání, případně též proti rozhodnutí žalovaného o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o zamítnutí žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav (na jehož výsledku je otázka opožděnosti podání přímo závislá).

Jelikož není sporu o tom, že podání odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo opožděné, byl tímto logicky zúžen okruh relevantních žalobních námitek na takové, jež směřovaly proti rozhodnutí žalovaného o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o žádosti stěžovatele o navrácení lhůty pro podání odvolání v předešlý stav. Ač o tom není v odůvodnění napadeného rozsudku výslovně pojednáno, dospěl krajský soud ke stejnému závěru, a v rámci zkoumání důvodnosti správní žaloby se zabýval především posouzením zákonnosti rozhodnutí žalovaného o odvolání ohledně navrácení v předešlý stav. Uzavřel, že s odůvodněním tohoto rozhodnutí se lze ztotožnit, a že relevantní žalobní námitky nejsou důvodné, protože ani ostatní námitky, směřující do merita věci (zákonnost rozhodnutí žalovaného), nemohou být důvodné a nemělo smyslu se jimi zabývat. Proto se tyto námitky nemohly promítnout do nosných důvodů rozhodnutí krajského soudu. Pokud tyto námitky stěžovatel opětovně vznáší i v rámci kasační stížnosti, jedná se o námitky nepřípustné ve smyslu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť v daném případě je nelze podřadit pod žádný z důvodů uvedených sub. § 103 odst. 1 téhož zákona. Nejvyšší správní soud shledal, že tyto námitky nejsou způsobilé zpochybnit správnost výroku napadeného rozsudku ani rozhodnutí žalovaného.

Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů, přičemž vážil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, ke kterým by měl přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou stěžovatele, již tvrdí porušení svého práva na zákonného soudce, ke kterému mělo dojít tím, že v předcházejícím řízení před krajským soudem, stejně jako v odlišném řízení před tímto soudem, jichž obou byl stěžovatel účastníkem, rozhodoval tentýž soudce.

Samotná skutečnost, že určitý samosoudce projednává určitý typově shodný druh žalob je dána způsobem rozdělení u soudu napadlých věcí, který vyplývá z rozvrhu práce daného soudu (§ 41 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích)). Ten je veřejně přístupný a každý má právo do něho nahlížet a činit si z něj výpisy nebo opisy (srov. § 41 odst. 2 zákona o soudech a soudcích). Přístupnost rozvrhu práce je mimo jiné zajištěna i prostřednictvím internetu. Přidělování věcí (žalob či jiných návrhů) na základě rozvrhu práce, který je platný a účinný v době, kdy je žaloba (jiný návrh) u soudu podán, je projevem ústavního principu zákonného soudce (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), tedy každý účastník již v okamžiku, kdy se se svojí žalobou (jiným návrhem) na určitý soud obrací, má a musí mít zcela jasnou informaci o tom, který soudce či senát daného soudu bude jeho věc projednávat a rozhodovat. Není tedy libovůlí jednotlivých soudců či senátů daného soudu, která věc jim bude přidělena k projednání a rozhodnutí.

Stěžovateli je třeba dát zapravdu, pokud tvrdí, že nápad u daného krajského soudu není přidělován jednotlivým soudním oddělením (senátům či samosoudcům) nahodile, nýbrž podle určitého klíče. Za tento klíč lze s ohledem na výše uvedené považovat rozvrh práce Krajského soudu v Hradci Králové účinný v době napadení příslušné žaloby. Rozvrhy práce krajského soudu pro roky 2004 až 2015 jsou dostupné v elektronické podobě na adrese <http://www.justice.cz>, přičemž z nich jasně vyplývá způsob přidělování napadených věcí do jednotlivých soudních oddělení. Z rozvrhu práce Krajského soudu v Hradci Králové pro rok 2015 platného ke dni 1. 2. 2015, sp. zn. Spr 4731/2014, str. 121 a násl., vyplývá následující pravidlo pro přidělování samosoudcovské agendy na úseku správního soudnictví pracoviště pobočky v Pardubicích: „*Vedoucí kanceláře seřadí abecedně denní nápad v jednotlivých agendách podle počátečního písmena příjmení prvního žalobce (jsou-li písmena shodná, rozhoduje o pořadí písmeno následující) a věci přidělí v poměru 2 : 2 : 1 postupně do soudních oddělení 50, 52 a 61 (tedy oddělení 61 každé druhé přidělovací kolo spis nedostává) s tím, že první věc bude přidělena do soudního oddělení, které následuje po soudním oddělení, do něhož byla naposledy přidělena věc.*“ (pozn. NSS – daný poměr přidělování nápadu byl změněn Změnou rozvrhu práce č. 5, sp. zn. Spr 2470/2015 ze dne 15. 4. 2015 na poměr 1:1:1)

Z výše uvedeného lze vyvodit nezanedbatelnou pravděpodobnost přidělení dvou odlišných žalob k projednání témuž samosoudci při současném dodržení daného rozvrhu práce krajského soudu, čímž je mj. zabezpečeno ústavně zaručené právo účastníka řízení na zákonného soudce ve smyslu ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Lze i připomenout, že skutečnost rozhodování téhož soudce v jiné věci téhož žalobce ani není důvodem podjatosti soudce (§ 8 odst. 1 s. ř. s.). Námitku stěžovatele poukazující na zmatečnost řízení před krajským soudem, spočívající v nesprávném obsazení soudu (v tomto případě nesprávném přidělení věci samosoudci) je proto třeba vyhodnotit jako nedůvodnou.

Ohledně námitky stran formalistického posouzení správní žaloby krajským soudem bez patřičného zabývání se meritem věci dospěl zdejší soud k závěru, že tato rovněž není důvodná.

pokračování

Jak již bylo výše v rámci posouzení přípustnosti některých kasačních námitek uvedeno, nebylo v řízení před krajským soudem namístě zkoumat správnost prvostupňového rozhodnutí, neboť tato nebyla předmětem rozhodování žalovaného v žalobou napadeném rozhodnutí, založeném na závěru o opožděnosti podání odvolání. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku - krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o navrácení odvolací lhůty v předešlý stav, přičemž ohledně ostatních žalobních námitek stěžovatele směřujících do merita věci konstatoval, že tyto nemohou na závěru žalovaného o opožděnosti podání odvolání ničeho změnit. Jeho postup tedy nebyl přepjatě formalistický, ale naopak racionální, efektivní a souladný se zákonem.

Stěžovatel v kasační stížnosti mj. uvedl, že dostatečně odůvodnil svou žádost o navrácení odvolací lhůty v předešlý stav, z čehož lze usuzovat, že považuje opačný právní názor krajského soudu v této otázce za nesprávný. Dále však neuvádí nikterak konkrétnější právní argumentaci. Dodává ovšem citaci textu odst. 28 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Azs 62/2014 – 31, jenž má dle jeho mínění obsahovat právní názor zdejšího soudu ohledně požadavků na zkoumání okolností nezávislých na vůli účastníka (správního) řízení správním orgánem: *„Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že v obdobných případech je třeba postupovat při zjištění skutkového stavu zvláště pečlivě. Neprodloužení dlouhodobého pobytu cizince má totiž pro cizince závažné důsledky – zejména se jedná o povinnost vycestovat, v důsledku které dojde zpravidla k omezení, narušení, či dokonce k úplnému přetrhání osobních vazeb cizince k rodinným příslušníkům a jiným jemu blízkým osobám na území České republiky, s čímž souvisí i jiné závažné důsledky – cizinec, který vycestuje, si musí najít zajistit ubytování a obživu mimo území České republiky. V posuzované věci by tyto důsledky nastaly, neboť jak vyplývá z návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku žalobě, kterému městský soud vyhověl usnesením ze dne 12. 9. 2013, č. j. 6 A 123/2010 – 49, stěžovatelka má na území ČR vytvořeno rodinné zázemí představované manželem a čerstvě narozeným synem, je plně integrována do většinové společnosti a veškeré sociální vazby, které v současné době má, se váží výhradně k území ČR. Případný zásah do rodinného života způsobený odtržením matky od půlročního syna stěžovatelka označila za natolik zásadní, že to může ovlivnit život rodiny po dlouhé roky.“*

Nejvyšší správní soud ve vztahu k citovanému rozsudku považuje za nezbytné uvést, že v dané věci bylo zdejším soudem rozhodováno o kasační stížnosti, kde stěžejní právní otázkou bylo posouzení dočasné pracovní neschopnosti jako skutečnosti představující na (cizincově) vůli nezávislý důvod zabraňující podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu dle ustanovení § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud citovaným rozsudkem zrušil napadený rozsudek i rozhodnutí tehdejšího žalovaného s tím, že skutečnost, že stěžovatelka podala prostřednictvím zmocněnce žádost o povolení k dlouhodobému pobytu po uplynutí zákonné lhůty, avšak ještě za trvání její dočasné pracovní neschopnosti, nemá být považována za projev, který by diskvalifikoval její dočasnou pracovní neschopnost z množiny důvodů zabraňujících podání předmětné žádosti, a ze kterého by bylo lze přípustně dovozovat, že žádost mohla být podána v době dočasné pracovní neschopnosti před uplynutím zákonné lhůty k jejímu podání.

Dle ustanovení § 41 odst. 7 správního řádu platí, že *„[s]právní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byl závažné důvody, které nastaly bez jeho*

zavinění. “ Naproti tomu § 47 odst. 1 věta druhá před středníkem zákona o pobytu cizinců uvádí, že „[v] případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; ...“

Je zřejmé, že podmínky obou citovaných zákonných ustanovení jsou ve svém jádru totožné, nicméně správní řád navíc uvaluje břemeno důkazu existence takové okolnosti (důvodu, překážky) na stranu podatele, čímž dochází k alteraci obecné povinnosti správního orgánu zjistit stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti (srov. § 3 správního řádu). Ve vztahu k části citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu má tato difference za následek její argumentační irelevanci pro nyní posuzovanou věc.

Nejvyšší správní soud zastává názor, že prokázání závažných důvodů zakládajících překážku provedení úkonu ve stanovené lhůtě má spočívat jednak v dostatečném doložení jejich existence žadatelem, jednak též v prokázání jejich způsobilosti zabránit provedení úkonu ve lhůtě, tedy skutečnost, že úkon nebylo lze provést jiným způsobem při současném zachování lhůty. Ostatně k podobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 2. 2015, č. j. 7 As 13/2015 – 28 (publikováno též ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. Sb. NSS 3215/2015), když konstatoval, že *„[z]ávažné důvody, které představují překážku, jež bránila účastníkovi řízení učinit zmeškaný úkon (§ 41 správního řádu z roku 2004), musí být objektivní povahy, přičemž závažnost těchto důvodů se posuzuje vždy podle okolností konkrétního případu. Nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení lze považovat za závažný důvod, který představuje překážku, jež bránila účastníkovi řízení učinit zmeškaný úkon pouze tehdy, pokud mu skutečně brání učinit zmeškaný úkon.“*

Stěžovatel opakovaně namítá, že závažným důvodem zavádajícím překážku pro podání odvolání před uplynutím odvolací lhůty byla v jeho případě tvrzená nefunkčnost internetového připojení. Tuto překážku údajně zaznamenal přibližně v 18:39 hod. posledního dne běhu odvolací lhůty, přičemž uvádí, že měla trvat až do 01:35 hod. následujícího dne. Bylo proto na něm, aby v rámci své žádosti o navrácení odvolací lhůty v předešlý stav přesvědčivě prokázal, že k výpadku internetového připojení skutečně došlo, že se tak stalo nezávisle na jeho vůli a že od doby tvrzeného výpadku do uplynutí lhůty nebylo možné odvolání (třebas jen blanketní) podat jiným způsobem. Vyjmenované podmínky přitom musí být splněny současně - tedy při absenci byť i jediné z nich není správní orgán s ohledem na dikci ustanovení § 41 odst. 4 správního řádu oprávněn vyhovět žádosti o navrácení v předešlý stav.

Z obsahu správního spisu žalovaného a správního orgánu prvního stupně je zřejmé, že stěžovatel v rámci žádosti o navrácení odvolací lhůty v předešlý stav, učiněné současně s opožděným odvoláním proti prvostupňovému rozhodnutí, pouze uvedl, že v kanceláři jeho právního zástupce přestal fungovat internet ve večerních hodinách. Až s odvoláním proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o takto vágně formulované žádosti o navrácení v předchozí stav doplnil stěžovatel čas, ve kterém mělo k výpadku dojít, a poskytl žalovanému výpis z chronologické evidence funkčnosti serveru a listinu označenou jako Zpráva o servisním zásahu. V odvolání stěžovatel uvedl, že po dobu výpadku

pokračování

internetového připojení neměl přístup k databázi ASPI, kterou bylo nutno k odvolání použít.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, dle kterého se stěžovateli nepodařilo ve správním řízení prokázat naplnění podmínek pro vyhovění jeho žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav. Především nelze souhlasit s nutností využití právních informačních systémů pro podání odvolání, neboť odvolání lze podat též jako blanketní, tedy bez uvedení důvodů odvolání, s tím, že tyto budou následně (po odpadnutí překážky) doplněny a lhůta zůstane zachována.

Pokud jde o prostředky, skrze které lze odvolání podat, řadí mezi ně § 37 odst. 4 správního řádu především písemné sdělení, ústní sdělení do protokolu či elektronickou zprávu podepsanou uznávaným elektronickým podpisem. Podání lze ovšem učinit i pomocí jiných technických prostředků (lhostejno přitom jakých, budou-li způsobilé spolehlivě přenést zaznamenanou informaci do sféry adresáta), bude-li takové podání do 5 dnů potvrzeno, případně doplněno jedním ze způsobů vyčtených dříve. Předně se lze domnívat, že (údajná) porucha internetového připojení na adrese označené stěžovatelem jako místo výkonu pracovní činnosti jeho zástupce (Staňkova 44, Praha 4) nezamezuje podání odvolání formou elektronické zprávy, neboť stěžovatel netvrdí výpadek internetového připojení v plošném měřítku. Je obecně známo či jednoduše zjištělné, že na území hlavního města Prahy existuje nabídka služeb přístupu k internetu poskytovaná např. Městskou knihovnou v Praze, a to i v otevírací době do 19:00 či 20:00 hod. a dojezdové vzdálenosti od kanceláře zástupce stěžovatele cca 30 minut za užití osobního automobilu či cca 45 minut za užití služeb městské hromadné dopravy. Rovněž některé pobočky České pošty v obdobné dojezdové vzdálenosti disponují otevírací dobou až do druhé hodiny ranní, tedy zde bylo lze podat blanketní odvolání v listinné podobě i přes tvrzenou nefunkčnost internetového připojení. Stěžovatel však nevzal možnost podání blanketního odvolání vůbec v potaz, stejně jako netvrdil nemožnost využití jiných způsobů jeho podání. Za takové situace nelze než konstatovat, že se mu nepodařilo prokázat naplnění podmínky pro vyhovění jeho žádosti o navrácení lhůty v předešlý stav – existenci závažných důvodů stavějících se v překážku učinění zmeškaného úkonu ve stanovené lhůtě.

Závěrem, pokud jde o stěžovatelovu námitku stran porušení principu rovnosti zbraní účastníků soudního řízení správního vedeného u krajského soudu, konstatuje Nejvyšší správní soud, že tato je zcela zavádějící a účelová, když bez jakéhokoli racionálního důvodu směšuje různé zákonné lhůty a důsledky jejich nedodržení. Stěžovatel při formulaci této námítky setrval v argumentačně obecné rovině, pročez Nejvyšší správní soud považuje za přípustné obecně namítnout, že případná zdlouhavost správního řízení může být dána nejen důvody na straně správního orgánu jej vedoucího, nýbrž i procesním postupem jeho účastníků. Zákonné normy správního práva procesního přitom zakotvují příslušené právní instituty, jimiž lze odstranění takového nedostatku (spočívají-li jeho důvody v činnosti správního orgánu) docílit (zejména prostředky ochrany před nečinností dle hlavy sedmé správního řádu, případně žaloba ve správním soudnictví na ochranu proti nečinnosti správního orgánu). Ostatně stěžovatel namítá porušení zákonných ustanovení o řízení o udělení povolení k dlouhodobému pobytu, ačkoli toto řízení, ba ani rozhodnutí

v něm vydané, není předmětem přezkumu v rámci této kasační stížnosti. Taková námitka zjevně nemůže být úspěšná.

S ohledem na své výše uvedené závěry konstatuje Nejvyšší správní soud, že napadený rozsudek ve světle kasačních námitek stěžovatele ob stojí. Rovněž shledal, že nejsou dány důvody pro zrušení napadeného rozsudku pro vady zjišťované soudem z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Nezbylo tudíž, než rozhodnout v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s., a kasační stížnost zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, pročež mu zdejší soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2015

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu